

Hedendaagse Franse kunst in Nederland

Martine Aballéa	Anne Marie Jugnet
Absalon	Serge Kliaving
Jean-Charles Blais	Ange Leccia
Claudine Brahem	Tania Mouraud
Daniel Buren	Martine Neddam
Jean-Marc Bustamante	Marylène Negro
Sophie Calle	Sophie Ristelhueber
Philippe Cazal	Claude Rutault
Michel Dector	Erik Samakh
Michel Dupuy	Niele Toroni
Dominique Gonzalez-Foerster	Jacques de la Villeglé

Anne Marie Jugnet

Het kijken onderbreken

door Cornel Bierens

Anne Marie Jugnet (1958) zal in Amsterdam op twee verschillende locaties werk laten zien, in *proton ICA* en in de buurt van *W 139* in de Warmoesstraat. Net als haar Franse mede-exposant bij *proton ICA*, Claude Rutault, gaat Jugnet zeer planmatig te werk. Zij schrijft haar projecten van tevoren helemaal uit, van de onderliggende gedachte tot aan de kleinste technische details toe. Een recent voorbeeld van Jugnet's manier van werken is een ontwerp dat zij maakte voor een serie van acht T-shirts die zullen worden uitgedeeld aan bewoners van het centrum van Grenoble. De titel is: *je tu il elle nous vous ils elles*. Jugnet omschrijft het plan als volgt:

Op elk T-shirt wordt aan de voor- en achterzijde een zelfde persoonlijk voornaamwoord afgedrukt in het lettertype *univers 39*, onderkast. Er zijn drie verschillende kleuren voor de ondergrond: rood, oranje en wit, en vier kleuren voor de letters: rood, oranje, geel en blauw.

Om noch een uniformiteit, noch een groepsgeest, noch een evenwicht te scheppen komen de kleuren voor in ongelijke hoeveelheden: een rode, een oranje en zes witten. De warme kleuren rood en oranje zijn gekozen om hun kwaliteit van nabijheid, van onderlinge toenadering. Het rustigere, neutralere wit is qua hoeveelheid belangrijker.

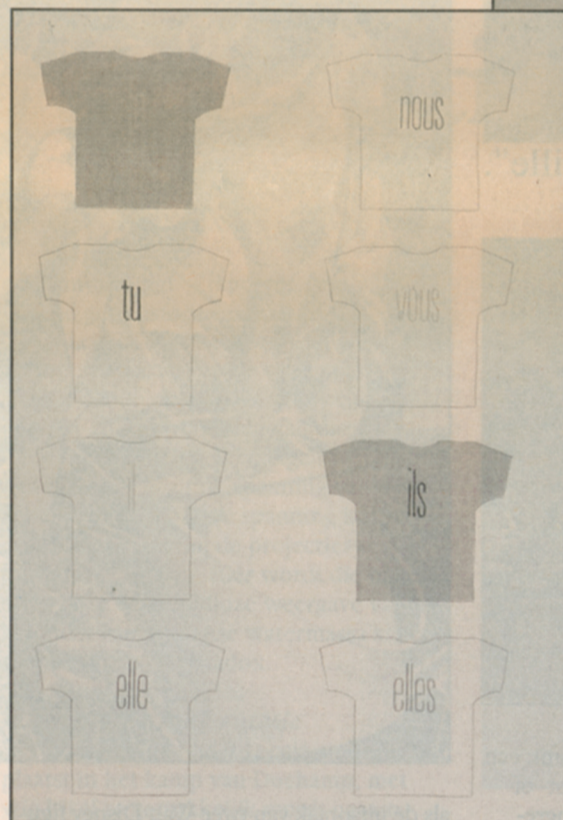
De combinaties van letters en achtergronden nemen de noties van toenadering en verwijdering over, in samenspel met de kleurcontrasten. Er zijn veel verbanden, interpretaties en relaties mogelijk. Elke dag zal elke bewoner de mogelijkheid en de verantwoordelijkheid hebben door zijn individuele inmenging en deelname het werk te laten verschijnen en verdwijnen. Iedere keer, en steeds weer anders, kan de complexiteit ervan getoond worden door de samenshoring, de verspreiding en de uitwisseling met andere bewoners.

A4-tjes

Bij *W 139* en in *proton ICA* toont Jugnet een variant op dit project. In de Warmoesstraat en op het Beursplein gaan vier of vijf mensen witte A4-tjes uitdelen, met daarop twee korte zinnen in het Frans, En-

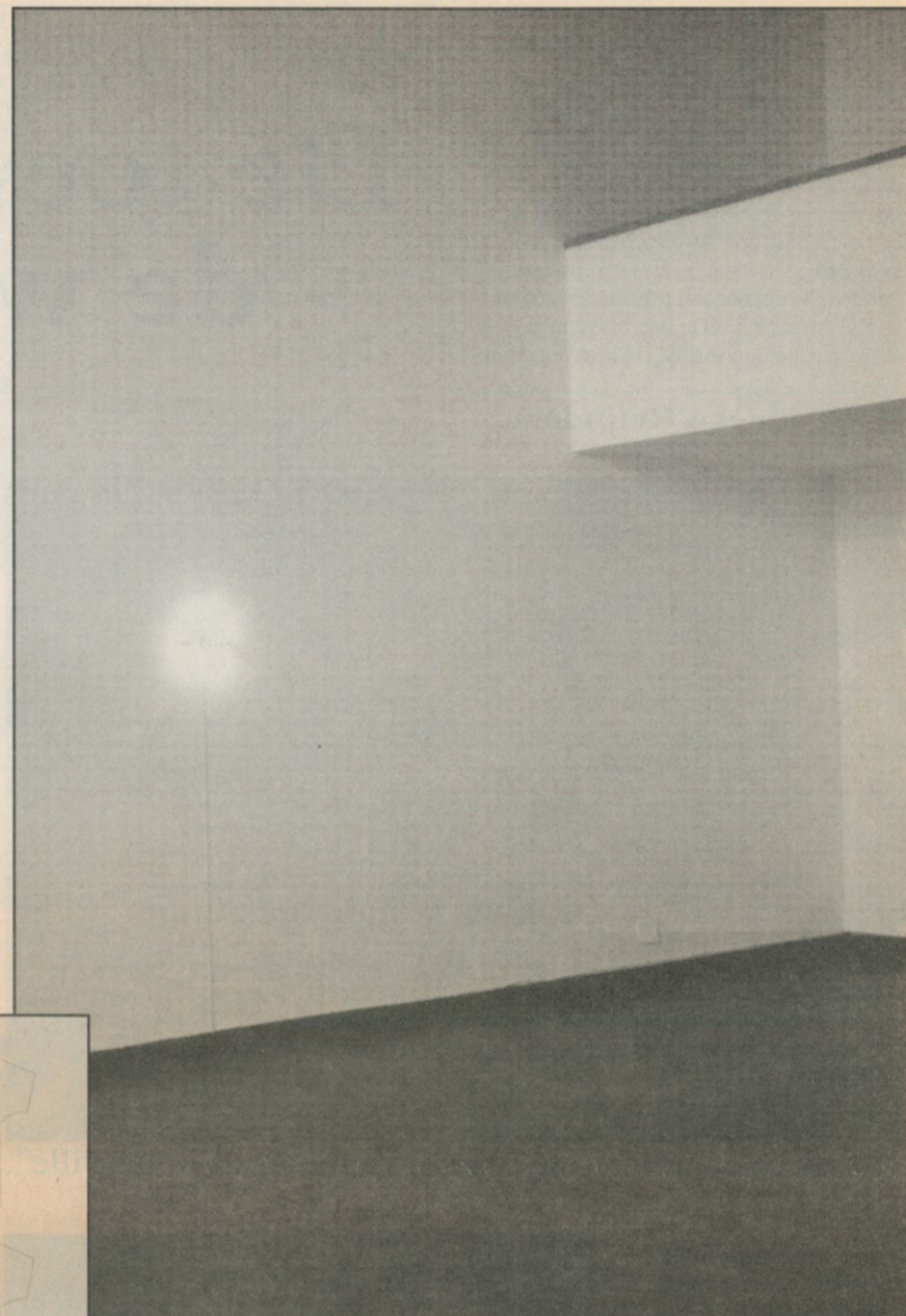
gels of Nederlands. Ook hier weer tot in de puntjes gegeven details: het aantal uit te delen vellen (20.000), het lettertype (*Helvetica N55 roman*, corps 7), en de wijze van bedrukken van de A4-tjes (staand, 'portret'). De teksten zullen in de respectievelijke talen luiden: *c'est pour rire c'est pour de bon, that's a laugh that's for good* en *het is voor de grap het is menens*. (Vraag: Zeggen alle drie de talen hier hetzelfde?)

In *proton ICA* ligt een stapel A4-tjes op een tafel. Iedere bezoeker kan er een afnemen of niet, dat is zijn of haar keuze. Hier zijn de A4-tjes gesneden uit affiche-papier in drie fluoriserende kleuren: blauw, groen en oranje. De kleuren liggen in willekeurige volgorde op de stapel. Op elk

vel (liggend, 'landschap') staat een regel in het Frans, Engels of Nederlands, respectievelijk *seul à connaître*, *knowing you know*, en *alleen jij weet het*. (Vraag: Creëert Jugnet, door in de drie talen net iets anders te zeggen, een extra effect à la Lawrence Weiner?)

Is het mogelijk om iets te weten wat jij alleen weet? Is dat verdraaglijk? Gaat de pleger van een moord, waarvan alleen hij weet heeft, vroeg of laat niet altijd praten? Vecht een perfect geheim zich op den duur niet altijd uit de anonimiteit naar buiten? Misschien kun je alleen iets weten dat alleen jij weet als het nog niet de vorm van taal heeft aangenomen. Zodra iets taal is geworden is het eigenlijk al gezegd, zo-

Anne Marie Jugnet. 'Y être' ('Er zijn'). Rood neon op aluminium houder, 9 x 21 x 5 cm. Coll. Daniël Hechter, Parijs. Links: 'Je, tu elle, nous, vous, ils, elles'. 1993. Schetsonwerp voor openbare opdracht

als ook een wapen, zodra het is gemaakt, eigenlijk al heeft geschoten.

Onze maatschappij is erop gericht van alles taal te maken, taal of beeldtaal. Wat wordt ons niet allemaal aangereikt, toegeschreeuwd, voorgeschoteld?

Niets is zo gratis als informatie, en die is allemaal bedoeld, het woord informatie zegt het zelf al, om ons te *voormen*. Die vorming laat ook zijn sporen na: wij krijgen zoveel over ons heen dat we in ieder geval begrijpen dat er voor ieder weetje tien andere weetjes zijn, voor ieder beeld en iedere tekst tien andere beelden of teksten. Zijn er nu beelden of teksten te maken die zich niet alleen staande houden in de overvloed, maar die de overvloed ook zichtbaar maken? Dit probleem houdt veel kunstenaars bezig, en een van hen is Anne-Marie Jugnet.

Filmbeelden

Vóór alles weet Jugnet zich geïnspireerd door de film. Ze bewondert bijvoorbeeld

Wim Wenders om zijn thematiek van het dolen en het verstriken van de tijd. Maar ze is ook geïnteresseerd in de werking van film, in de continuïteit van filmbeelden en in filmische concepten.

Hoe werkt film? Een film is eigenlijk een verzameling van een oneindig aantal losse beelden die, wanneer ze zonder onderbreking achter elkaar werden vertoond, onzichtbaar zouden blijven. Maar de projector onderbreekt ze: na ieder afzonderlijk beeldje sluit de lens zich even, alvorens het volgende beeldje door te laten. Alleen dankzij deze onderbrekingen, dankzij de rust die het oog steeds opnieuw krijgt, is de film zichtbaar. Jugnet nu lijkt in haar werk op zoek naar iets vergelijkbaars: naar een onderbreking van het kijken om echt te kunnen zien. Ze maakt ook 'lichtbeelden'. De in neon uitgevoerde woorden *y être* (*er zijn*, 1993) geven een zo fel licht (en een aureool op de wand erachter), dat je op het eerste gezicht niet ziet wat er staat. Pas als je je ogen een tijdje hebt gedwongen te kijken kun je de woorden lezen, dan *is* het werk er eigenlijk pas. En doordat je ziet wat er staat weet je ook weer dat jij zelf er bent.

In *proton ICA* exposeert Anne-Marie Jugnet niet alleen samen met Claude Rutault, maar ook met de Nederlander Luuk Wilmering.

proton ICA
Van Diemenstraat 410
020-6759306
Amsterdam